

Tribuna Nouă

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Sulev. Regina Maria Nr. 18. Tipografia „Arad”

bonamente:
Pe un an 780 Lei
Pe 6 luni 590 Lei
Pe 3 luni 195 Lei

3 Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL
Apare zilnic la orele 5 dimineața

3 Lei ex.

Controlul streinilor

Arad, 2 Iulie

Nu suntem xenofobi. Am mai spus-o de atâtea ori. Dimpotrivă, credem că propășirea unui popor pe calea civilizației s'a datorit, în toate timpurile, contactului cât mai des și mai strâns cu streinii.

economic. Acești indivizi sunt de cele mai multe ori și oameni fără scrupule cari cu mijloacele corupției își ajung scopul descălțării lor în țara noastră, prea bine primitoare de streini.

Suntem oraș de frontieră, care încă nici nu a făcut destule progrese pe terenul românizării orașului. Mulți din streinii cari cerșesc azi ospitalitatea țării noastre, au o mulțime de rubedenii ori prietenii de afaceri în țara noastră, pe cari le mobilizează în interesul lor.

Acelaș apel îl facem și către avocații și parlamentarii români, cari vor primi dela streini, cereri pentru încaștarea, — de prezență forurilor competente.

Lozincă să ne fie tuturora: Să nu permitem nici unui strein, a cărui muncă și activitate o poate îndoleni un cetățean român, — să se stabilească în țară. Toate țările, în frunte cu puterile State-Unitate din America, fac la fel, — cu atât mai mult avem datoria să ocrotim patria noastră care nu posedă atâtea mijloace câte au statele mai mari și mai vechi pentru conservarea lor națională.

Camerele agricole

La ziua de 25 August se vor face în toată țara alegeri pentru camerele de agricultură.

Sunt primele alegeri cari se fac conform noii legi votate de Parlament în sesiunea care s'a încheiat.

Dușmanii culturii românești

NOTE

Arad, 2 Iulie.

Nu credem că în Cehoslovacia librăriile minoritare ar putea să boicoteze cartea cehoslovacă. Și nu putem crede că un asemenea lucru s'ar putea petrece, de-o pildă, în Jugoslavia naționalului dus până la sălbătăcie, sau în Polonia.

Dacă totuși v'ar un librar minoritar din aceste țări vecine ar încerca așa ceva ar avea repede de furcă cu publicul și cu autoritățile respective. În noi, în România atât de hăluțită pela Liga Națiunilor și pe aiurea, se întâmplă totuși astfel de boicoturi. Cunoaștem mulți librari minoritari cari au refuzat și refuză cu încăpăținare să primească în comision cărți românești.

Dupăcum suntem informați de curând, librăria Bela Revez din Târgu-Mureș e și el dintre cei cari boicotează cartea românească. Domnul Revez a restituit recent Librăriei Diecezană din localitate câteva volume din „Biblioteca Semănătorului” pe cari această Librărie le trimisese în comision. Domnul Revez, odată cu volumăsele respinse, își făcuse de datorie să anunțe Librăria Diecezană că nu primește decât cărți pe care le comandă și deci să-l mai stăbească cu astfel de măriuri nepotrite.

Tembelismul nostru îl oferă d-lui Revez preilejul să-și bată joc de noi. Prăvălia nu va însă fi boicotată în viitor de intelectualii români din Târgu-Mureș. Elevii vor lua, desigur, și pe mai departe rehozite scolare dela librăria pe care-o conduce acesta îmbogățindu-se.

Revez își va face și pe mai departe mendelele în ciuda noastră, înmulțind cu unul numărul dușmanilor cărților românești.

Dar totuși faptul ne mira căd știm că în Târgu-Mureș autoritățile românești nu sunt somnolente ca în alte părți și-și fac datoria.

Congresul internațional de agricultură

Au sosit în Capitală, venind din Varșovia, delegații români cari au participat la congresul internațional de agricultură și anume d-nii: Ionescu-Sisești și Marian, din partea direcției de agricultură a ministerului de domeniul, dr. Ionescu-Brăila, dr. Gh. Manolescu dr. St. Calinescu și prof. dr. Constantinescu din partea direcției zootehnice a ministerului domeniilor, d-nii Basarab-Brăncoveanu, Cămarășescu din partea sindicatelor agricole.

Delegații români, au făcut diferite propuneri cari a fost primite de congres, iar d-nii Ionescu-Sisești și dr. Ionescu-Brăila au prezidat câte o sesiune plenară a congresului.

La încheierea congresului, dl. Cămarășescu a rostit o cuvântare de mulțumire, pentru atenția deosebită pe care congresiștii au arătat-o delegațiilor români.

Viitorul congres internațional de agricultură se va ține în Italia, la Roma, peste doi ani, adică în 1927.

FOILETON

Vina lui Mitiță

Oră de geografie la clasa întâi. Toți elevii desenează după profesor.

Din când în când lasă creioanele jos și ascultă explicația. Sunt aplecăți uniform și toată clasa pare de o atenție încordată.

Nu mai Mitiță, cu mână desfigurată de o frică neînțeleasă, întoarce capul în toate părțile, aplecându-se din când în când sub bancă.

N'a desemnat nimic pe caet. Apoi îl doare și capul. Ceva vag îi spune că astăzi e poate cea din urmă zi a lui de școală.

Colțul gurii îi tremură a plâns și o lacrimă, care-i pică pe hârtie, întinzându-i cele câteva linii trase cu creion chimic, face pe vecinul lui să-și vâre pumnul în gură de răș.

Mitiță e și tare nesupus. De câte ori îi s'a spus să nu mai vină la școală decât cu creioane „Hardtmuth” pentru desemnat, de atâtea ori s'a îndărătnicit și mai mult în neascultarea lui.

Vecinul s'a potolit din răș, dar

Mitiță tot mai are încă mura aceea sperioasă.

Bin cauza hainelor lui prea adrețtăroase e luat edesea pe sus de ceilalți colegi.

De câteva zile însă, de când a rămas orfan și de mamă, e mai crâșt purcă.

Nu știu de ce astăzi e foarte galben. Afară ninge domol, cu fulgi mari.

Chiar profesorul e visător, căci de două ori cel mai bun elev din clasă s'a ridicat și s'a spus, că într'un loc harta are o mică greșală.

Pentru Mitiță niște tot așa de liniștit și înăuntru: aci însă, cu fulgi și mai mari, de plictiseală.

Un sunet subțire și tremurat ca o ață creată îl scutură deodată prin gura spinării: clopoșelul. Profesorul sfârșește, dă lecție înainte și iese.

Clasa dă pe dinafară de șgomot.

Toți se grămădesc spre ușă, numai Mitiță a rămas la locul lui, liber să se aplice acum sub bancă dnpă voce.

Pe el școala îl obosește. Insirarea aceasta regulată de ore, cu atmosfera ei de în-

Radiotelefotografia și Radioteleautotipia

Cuceririle științei

Arad, 2 Iulie.

Este incontestabil, că cu Radiotelefotografia și telefonica, o nouă ramură a științei și a făcut intrarea triumfală în cercul omenirii. Folosul acestei științe însă nu se mărginește numai la transmiterea telegramelor și con-vorbirilor la distanțe colosale în câteva secunde și fără nici o legătură prin sârmă sau cablu, ci rezultatele celor mai noui experiențe pe acest teren ne au arătat, că s'au putut realiza și cele mai fantastice probleme, transmitând fără fir și obiecte vizibile, ca: fotografii, dactiloscopia, manuscrite, imprimate, articole, jurnale, etc. Prin aceasta se dă posibilitate poliției de a urmări criminalii, delapidatorii, etc., transmitând prin Radiotelefotografie în câteva secunde la toate posturile de recepție din țară și streinătate, atât fotografia persoanei cât și semnalmentele, fotografia dactiloscopia, actele false, polițele false, etc., lucruri în legătură cu persoana urmărită.

Înainte cu trei ani au început experiențele pe terenul acesta, însă rezultate satisfăcătoare nu s'au putut obține decât numai în anul acesta. Primul pionier al Radiotelefotografiei, profesorul Artur Kohn, nu de mult a fost chemat de guvernul italian la Roma, ca să și prezinte aparatele în aplicație. Cu această ocazie s'au transmis dela postul Radio din Centocelle mai multe fotografii la mai multe vapoare ce se găseau pe Mare, deasemenea și postulul de recepție din Massau. (Port pe o insulă din Marea-Rosie).

Cu ocazia experiențelor din Roma un ofițer de marină de pe cuiravatul „Andrea Doria” luând cu sine un astfel de aparat de recepție telefotografică, după plecarea cuiravatului și în timpul parcurșului lui a recepționat în formidabile condiții fotografia unei domnișoare, care a fost transmisă fără fir prin unde electro-eterice. Precum vedem aceste unde cari sunt invizibile, pot transmite și lucruri vizibile.

Ca să putem înțelege acest lucru misterios, să privim nițel în interiorul unui aparat de transmitere.

Vom vedea un sul de sticlă care are două mișcări: a) la jurul axului și b) în direcția axului. În jurul acestui sul se adotează fotografia, ce urmează a se transmite. Fotografia fiind mișcată într'un fluid, devine puțin transparentă (la fel ca placa fotografică) după aceasta va fi supusă lumină electrică, lumina fiind servită de o lampă Nerust. Deoarece sulul să mișcă atât în jurul și în direcția axului, razele lampii electrice străbat fotografia în modul ce fotografia le permite, la locul mai închis a fotografiei razele străbat mai puțin, ca la părțile deschise. Razele străbătute prin fotografie se izbesc de o placă de selen pe cari se imprimă, la fel ca fotografia pe placa fotografică. Aceasta placă de selen devine conducătoare de electricitate în măsură ce primește razele electrice, conducerea electricității este maximă, când cade asupra sa mai multe raze luminoase. Razele luminei deci, cum am mai a-

mintit, sunt schimbăcioase din punctul de vedere a țării. Țării lor se schimbă în raport direct cu suprafața fotografiei și pentru aceasta intensitatea sau Voltajul curentului ce circulă prin firul legat la placa de selen se schimbă și el și urmează exact schimbarea luminei ce trece prin fotografie.

Dacă acum ar fi vorba de recepția acestei fotografii prin fir, nu ar fi nevoie de acest post de at de un aparat în care să se găsească placa de selen și sulul de sticlă unde invers procedurile de transmitere, variațiile curentului electric ar urma să fie schimbate în variații de lumină pe o hârtie sensibilă (hârtie brom-argint). Dacă însă transmiterea o facem fără fir, atunci procedul se schimbă. Și în cazul acesta ne folosim de sulul de sticlă de mai înainte. Aici însă variațiile curentului la postul de transmitere se schimbă în mod automat într'o telegramă normală sistem Siemens-Halske. (Telegramele aceste la postul de recepție, în serviciul normal cu fir, apar imediat în litere pe banda telegrafică, deci nu în semne Morse!)

În aceasta telegramă fiecare literă (sunt 16) corespund: la o culoare mai închisă sau deschisă a fotografiei. Aceasta telegramă va fi transmisă. La postul de recepție telegrama se prinde cu un aparat telegrafic de scris Siemens-Halske.

La acestea mișcări pe discul literelor sau typelor în loc de litere sunt montate niște pârte mici, a căror dimensiuni corespund cu culoarea indicată pe clapele aparatului. Dacă apăsăm pe o asemenea clapă, pe hârtie vom primi un pătrat negru, mai mic sau mai mare, după cum sunt indicațiile clapeilor fiind: acestea semne corespund exact culorilor fotografiei, cu acest aparat se poate scria sau mai bine zis desemna fotografia, care va fi absolut identică fotografiei originale. Va să zică fotografia astfel recepționată se compune din mii și mii de puncte mai mici, mai mari, în fel cum am mai văzut și la autotipii (fotografii reproduce în reviste și ziare). Dacă ne uităm cu o lupă la o autotipie, vom vedea, că aceasta fotografie se compune numai din puncte mai mici sau mai mari. Dacă ne uităm la o astfel de fotografie dela o distanță mai mare ca 20 cm. punctele se contopesc și ne dă imaginea clară a fotografiei.

Nici nu ne putem da seama ce rol important o să ocupe Radiotelefotografia, sau Radioteleautotipia la serviciul Siguranței Statului și a Poliției. În momentul evadării unui pungaș i se va transmite atât fotografia cât și semnalmentele la toate posturile de recepție din serviciul poliției pe baza cărora imediat vor putea începe activitatea de urmărire a individului.

În școala superioară de poliție din Roma aceasta știință este introdusă ca curs regulat, unde se fac și experiențe cu rezultate umitoare. Profesorul acestui curs este directorul școlii dl. Ottolenghi.

Pe scurt acesta este principiul și istoricul acestei invenții geniale, care a pus în umire

— T-ic somn? Il întrebă batjocoritor profesorul. — Ce avem astăzi? Mitiță își revine.

— Pisica. (Profesorul de naturale, niciodată nu încheie cartea dela început.)

— S-aune ce știți despre pisică.

Mitiță porni de apuse cu glas subțire, pe rând, cele trei părți principale din care se compune orice animal ca pisica, trecu apoi la fiecare în parte și, văzându-și din nou mâna pe sub bancă, vorbi foarte frumos de blana ei.

Azi era poate întâia zi din viața lui de școlar când știa lecția.

La un moment dat se opri: isprăvise. — Numai atât? întrebă profesorul, ro-zându-și un spic al musteții — lucrul care era un semn de nemulțumire la el.

— Ce fel de pisică mai cunoști?

— Pisica sălbatică.

— Alta?

Mitiță tace.

— Altă cineva. Cine știe? Nu știe nimeni?

Cum, nimeni nu știe? Profesorul e înfuriat: în asemenea clipe nici unul nu poate ridica degetul.

— Păi bine, măgarilor, nu v'am vorbit eu vouă de pisica de Angora? Luați creioanele și scriți după mine:

„Afară de pisica de casă, mai avem și

— În adevăr, se repetă mereu plângerile, că ne prea cutropesc streinii.

— Chiar și în parlament s'au ridicat cuvinte foarte serioase cu privire la această chestie. De fapt aproape în toate țările limitrofe băntuie o gravă depresiune economică, din pricina crizei valutare. În aceste țări vecine producția trece printr'o criză îndepărtată, încât șomajul devine așolo și se merge un pericol național și mai amenințător. Atâtea brațe de muncă rămase fără ocupație, în loc să contribuie la progresul economic al patriei lor, devin un balast pentru țară. Muncitori de fabrică, funcționari mici și mari, ba chiar și diferiți antreprenori și patroni, văzându-și periclitată existența materială a lor și a familiei lor, se refugiază în țara noastră încercându-și aici norocul. În situația lor desperată, nu numai că fac serioasă concurența cetățenilor români din specialitatea lor, ci devin de-a dreptul microbi periculoși ai vieții noastre naționale.

„AGRONOMUL” Societate Anonimă de Asigurări Generale din Arad, eri și-a ținut a

III-a adunare generală ordinară

pe lângă un viu interes din partea acționarilor sub președinția fostului ministru Dl Dr. Petre Groza. Președintele Dl Dr. Petre Groza după ce salută acționarii prezenți, constată, că adunarea generală este capabilă de a aduce hotărâri valide. După împlinirea formalităților, adunarea generală a început dezbaterile raportului Consiliului de administrație, precum și a socotelilor finale, pe cari le-a expus directorul-general Dl Adalbert Leölkes. — Constată adunarea generală, că Societatea de Asigurări „AGRONOMUL” din Arad și în anul trecut a realizat toate speranțele legate de ea, cece reese și din datele bilanțului, conform cărui încasările primelor ale anului trecut au fost de 41,296.172:55 Lei față de încasările anului anterior de 22,917.289:41.

Adunarea generală cu plăcere a luat la cunoștință, că transacțiunea augmentării capitalului social, decisă în anul trecut, a fost rezolvită în mod favorabil astfel, că capitalul social este de 8,000.000 — Lei, depunând în rezervă suma de Lei 18,735.665:89 Dividendul pe anul curent s'a stabilit în 32 Lei de acție.

Mandatul membrilor Consiliului de administrație expirând în acest an, acela a fost din nou constituit și au fost aleși de membrii, pe o durată de 5 ani, următorii: Dr. Petre Groza fost ministru, deputat; Kintzy Ioan, proprietar; Dr. Iosif Boca, avocat; Dr. Garda Coloman, vicepreședintele coop. „Hangya”; Lang Iosif; Posselt Guisepe (nou) directorul Soc. „Riuniene Adriatică din Scurtă” Trieste; Szász Stefan, președintele „Băncii Economice Ardelene”; Dr. Silviu Păscuțiu, notar public; Dr. I. Busuioceanu, fost secretar-general al Ministeriului Agriculturii, profesor universitar, membru al Comitetului agrar, etc. București; Dr. Vasile Avramescu, fost prefect, șeful Serviciului Contencios, Gyárfás Elemér, președintele Sindicatului Băncilor; Dr. Augustin Lazar, subprefect (nou); Dr. Moldovan Silviu (nou) președintele pensionat al Tribunalului Arad și Adalbert Leölkes director-general.

În Comitetul de cenzori a fost ales pe un termen de un an Dr. Emil Schrädeanu—Angheliescu din București. Dl. Constantin Popa exprimă în numele acționarilor fostului Consiliu de administrație, și îndeosebi directorului-general Adalbert Leölkes mulțumită pentru conducerea corectă și onestă și roagă noul Consiliu de administrație, să conducă și să desveale societatea și de acum înainte, în spiritul de până acum.

Președintele Dr. Petre Groza mulțumește în numele Consiliului de administrație acționarilor pentru încrederea manifestată până acum, scriștează prin cuvinte însuflețite și cu date dovedește, că lucrând în deplină armonie s'au putut obține roadele dorite pe întreaga linie. Dacă fiecare cetățean al acestei țări ar fi condus de astfel de sentimente, atunci Țării noastre i-ar surâde cel mai strălucit viitor.

După această vorbire isvorită din adâncul sufletului mulțumește acționarilor pentru participare și-i îndeamnă la o muncă continuă în interesul prosperării societății. (1362)

Insorții se primesc la Administrația Ziarului.

Blănarii foarte efține se pot păstra peste vară la blănarul Beregszászy

Arad, Strada Matei Corvin (fost Hunyadi) No. 1. (1361)

Publicațiune.

La Oficiul Public de Plasare de pe lângă Inspectoratul Muncii din Arad, Bulevardul Carol 48 se va ține concurs pentru ocuparea postului vacant de impiegat cl. I.

Ceice doresc să participe să înainteze următoarele acte: 1) Cerere, 2) Actul de naștere, 3) Dovada că a satisfăcut legea recrutării, 4) Certificat medical de sănătate, 5) Certificatul de absolvirea liceului sau minimum 4 clase gimnaziale ori alte școli echivalente. (1355)

INSPECTORATUL MUNCII.

Comisia Economică.

No. 18098/1925 (1364)

Publicațiune de licitație publică.

Comisia Economică a orașului cu drept de municipiu Arad, scoate la licitație publică la 15 Septembrie 1925 orele 10 a. m. în localul D-lui consilier economic (Primăria etaj I. ușa 104) vinderea pe veci a terenului de 3245 stângeni pătrați din piața Cetatea-veche pentru scopul înființării unei fabrici.

Prețul exlamării este Lei 255.000 (două sute cincizeci și cinci mii Lei).

Vadiul de 10% după prețul exlamării, este a se depune în numerar, sau libelul eliberat de vreuna din instituțiile financiare, sau hârtii de valoare garantate de Stat, în mâinile Comisiunii care ține licitația.

La licitație se poate concura (participa) numai cu oferte în scris.

Ofertele în scris închise în plic și sigilate, se vor prezenta la începutul licitației și numai atunci se vor lua în considerare, dacă oferentul declară că cunoaște și acceptă condițiile de licitație. Adjudecarea se va ține de către Consiliul Comunal, în ziua de 15 Septembrie 1925 orele 12 a. m. în sala mică de ședință a Primăriei.

Condițiile de licitație și caetul de sarcine se pot vedea la D-l consilier economic, în orele de serviciu. Supra oferte nu se primesc.

Licitatia se va ține în conformitate cu articolul 72—80, din legea asupra contabilității publice.

Arad din ședința Comisiei Economice a orașului cu drept de municipiu ținută la 1 Iulie 1925.

Comisia Economică.

Reclama

e sufletul comerțului

Nr. act. 877/1925.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul notar public în baza comisiunii rogatorii făcută nouă în procesul verbal dressat de noi sub Nr. mai sus indicat, aduc la cunoștință publică, că în ziua de

4 Iulie 1925 la orele 4 1/2, d. m.

în biroul notarial al subsemnatului din Arad, Strada Alexandri No. 3, se vor vinde la licitație publică, pe lângă intervenția subsemnatului, în dauna, rizicului și cheltuielii de bitorului tardiv în plată, 15 bucați paltoane de plonă, marfa dată în gaj comercial.

Prețul de strigare va fi Lei 17.512, însă în lipsa unui ofert se vor vinde și subprețul de strigare. Ca vadiu se va depune din partea amatorilor la mâna subsemnatului notar public înainte de participare la licitație 10% din prețul de strigare.

Condițiile detaliate se pot cunoaște în biroul subsemnatului sub orele oficiale și informațiuni asupra marfei.

Arad, la 5 Iulie 1925.

Notar public: (ss) Dr. SILVIU PASCUTIU, Arad. (1363)

întreaga lume. Am ajuns acolo, că nu numai savanții și cei de meserie se ocupă cu problemele Radio, ci și o pătură imensă a publicului laic.

Și va veni timpul, când știința Radio va deveni atât de importantă omeniilor, încât fără ea nici nu ne vom simți oameni complecți. Sabin Papp.

Congresul foștilor voluntari

Alba-Iulia, 30 Iunie. — Duminică au ținut al IV-lea congres foștilor voluntari ardeleni și bucovineni la Alba Iulia.

Dimineața s'a oficiat un serviciu divin în catedrala de încoronare, după terminarea cărui s'a început congresul în curtea din fața bisericii.

Congresul a fost deschis de președintele „Uniunii foștilor voluntari”, d. dr. V. Deleu. D-nea a expus împrejurările în cari a fost predat primul eșion de voluntari la 6 Iunie 1917 în Chișinău cu ocaziunea trecerii eșionului din Rusia către țara din partea marelui român și patriot basarabean maiorul Simion Murafa, în numele basarabenilor un frumos drapel național cu următoarea adresă:

„Astăzi voi ați trecut Nistrul și să știți că acum nu mai sunteți pe pământ străin, ci sunteți între frații de ai voștri.

Nu ne-ați cunoscut, ne-ați crezut morți; ei bine, noi numai am dormit, de acum ne-am deșteptat și noi la viața națională, de acum vom să fim și noi o parte conștientă a neamului românesc.

Trecerea voastră prin Basarabia nu ne a

putut lăsa rece. Am alergat cu toții să vă vedem, să vă îmbrățișăm și să ne unim pentru todeauna sufletele. Ca să vă aduceți viața voastră întreagă aminte de ziua aceasta a înfrățirii noastre, vă dăm un semn de amintire. Pris mîne Moldovenii vă clera acest steag tricolor, simbolul unității noastre naționale. Pe el erau să fie scrise cuvintele: libertate sau moarte. Primiți-l cu dragostea cu care vi-l dăm și-l duceți cu bine peste Prut, Milcov peste Olț, peste Mureș și peste Crișuri, fluturați-l triumfător peste întreaga întindere românească și implântați-l apoi în numele nostru pe turnul cetății dela Alba-Iulia.

Duceți-l la biruință sau muriți pentru idea lui care vă însuflețește.”

Unul dintre scopurile congresului este tocmai depunerea drapelului împreună cu o diplomă comemorativă a Uniunii foștilor voluntari în cetatea marelui voevod Mihai.

Frumoasa serbare după terminarea mesei comune s'a continuat în edificiul tribunalului unde în cadrul congresului s'au discutat chestiuni de actualitate ale Uniunii foștilor voluntari.

DIN JUDEȚ.

Serbări de slăvișit de an

Luni, în 29 Iunie 1925 la ora 11 a. m. a avut loc serbarea de slăvișit de an școlar în comuna Socolod.

În ziua amintită, învățătorii la corpore cu școlarii iau parte la serviciul divin oficiat de părintele Aurel Papp. Întruniri apoi în una din sălile de învățământ, corul școlariilor condus de învățătorii Ioan Caba, întonează „Trăiască Regele”. Urmează directorul școlii Iulian Paguba, care spune că s'ar-bătoarea de azi corespunde nevoii sufleteste, pe care o simt cu toții cei de față a se întâlni după un an de muncă spre a vedea, care este rezultatul activității desfășurate de învățătorii și școlarii și dorinții de a răspândi elementele cele mai merituose din școlile noastre.

Mulțumește și elevilor și colegilor profesori pentru munca depusă și le urează spor și pe viitor.

Trecând la altă ordine de idei vorbitorul arată că în urma războiului mondial, au rămas și în comuna noastră mulți orfani de războiu și săraci, cari din lipsă de încălziminte, nu puteau urma regulat cursurile.

La cererea mea, — spune directorul școlii — au venit oameni cei cu inimă bună, cari fără nici o șovăire au contribuit din puținul lor la alinarea mizeriei copiilor săraci. Altu de bine și la lo; ca aci în public, să amintesc numele benefactorilor, cari au contribuit cu bani la cumpărarea încălzimintelor și la premiile școlariilor buni.

Aceștia sunt: Domnul ministru Văitoianu cu 1700 lei, comitetul școlar cu 3600 lei, Aurel Papp preot 150, părintele Petru Marghiescu 200, Ioan Petrescu notar 200 lei, Mihai Ardelean primar 200, Primăria comunală prin dl notar Petrescu 500 lei, Banca „Socolodreana” prin părintele Papp 400 lei, Ioan Popoviciu fost notar 145, dr. Fonyo medic 150, Ladislau Drimba comerciant 50, Ioan Tuleu comerciant 40, Nicolae Uncriut comerciant 40, doamna văd. Popescu 40, Alexandra Bălceanu comerciant 200, Ioan Caba inv. 150, Dimitrie Negruu magistrul postal 20, Ioan Alexa 20 și Iulian Paguba

cu familia 200 lei. De tot s'au colectat în anul școlar 1924/1925 lei 8005. Din acești bani s'au premiat 42 școlari cu cărți și revizite de învățământ cu preț de 7565 lei. Ne-a mai rămas pentru anul școlar viitor 460 lei.

Donatorilor menționați le exprim și aci mulțumirea. Mulțumesc cu deosebire dlui notar Petrescu, care deși încă notar tinăr abea de 1 jum. an, totuși cunoșcând rostul vremii, ne-a dat totdeauna ajutorul posibil așa, că școala noastră a putut să lucreze fără nici o piedecă.

Oratorul face apoi o expunere statistică a elevilor din toate clasele, căți au urmat cursurile și căți au fost promovați. Citește apoi numele premiaților, după care urmează solemnitatea în așirării premiilor.

Dupăce corul școlariilor delectează auditorul cu mai multe cântări, pîrintele Aurel Papp, în calitate de prezident al comitetului școlar, prin o vorbire entuziasmata și instructivă încheie serbarea.

Școlarii primesc cu toții bomboane, apoi se duc la vetrele lor.

Se cere medic român în Cermei!

Dorința cea mai fierbinte a locuitorilor circumscripției sanitare Cermei este ca în această circumscripție care cuprinde următoarele comune curat românești: Cermei, Șomoshea, Bărbăntu, Talpoș, Apateu și Șepruș, să fie în sfârșit numit un medic român fiind acum vacanță.

Veștile ce se colportază însă nu ne bucură pentru că se vorbește că ar fi unii domni, cari ar avea intenții să ne aducă aici medic de ritul mozaic.

Ținem ca să stragem atențiunea de cu vreme celor competenți să și dea bine seama ce rol important joacă un medic la sate și să se gândească că e vorba de o circumscripție curat românească.

În clipe de felul acesta, profesorul de naturale era mâniat la culme.

Strângându-și cărțile și pisocul, Mitiță se supuse fără vorbă.

Afară, vremea nu se schimbase.

Ochii îi ardeau și capul îi vîrta. Nu-și puse deloc înțebarea aceea „sincotron”, care te face să te înduioșezi mai mult de tăcere pe care o lași în urmă, decât de cauza pentru care îți ai pus; i se părea așa de firesc...

Pe Mitiță nu l-a mai văzut nimeni. Dar ghioșdanul lui cu cărți a fost găsit pe marginea puțului din poarta gimnaziului, de pe zidurile cârnii Bubi privis, miencuând, înăuntru. Caterina State.

Fecioară nebună

În noaptea cu tainic opaș de lună, În liniști de pustă, ce'n zări se deșiră, O bură de rouă pe ierburi s'adună, Și o pleavă de raze ușor se prefiră.

Tufisuri brodate pe brazde firave, În falduri de noapte se stîng pe ludelete; Ținuturi cu straine țircirite, jilave, Absorb nesfârșite tăceri de planete.

Și biblie din brătele zării coboară, Un alb de veaminte pe șterse poteci, O iată, Domnița din vis, e o fecioară, Cu gesturi slăbite și strigăte seci.

Mănată de-a vieții chemare din zodii, Ea vine din larguri de stepe pustii.

Ni se va răspunde poate, că nu sunt nici români.

Să mai așteptăm, și vom afla. Mai puțin sta și vacanță această circumscripție până se va afla un medic român, pentru că tot mai puțin atunci avem aici un medic privit bătrân care îl va substituți.

Oamenii chibzuți din circumscripția Cermei roagă și pe această cale ca în circumscripția Cermei să nu fie denumit niciun medic de rit mozaic pentru că ar înlocui atmosfera în mod inutil. Corresp.

Măderat

Luni 28 Iunie. (Petru și Pavel) a avut loc în sala școlii primare No. I. serbarea de fine de an a școlilor primare din localitate.

După terminarea serviciului divin, în frunt cu dnii: Aurel Morariu, preș. șc. Moise Popoviciu, preot. Prof. A. Lipovan din Arad, Adrian Popescu, Gh. Plav, Ion Jelecutea N. Borlea, Buda Gh., Suciu etc, credințioși și tinerimea s'au îndreptat spre localul școlii unde erau așteptați de dsoarele inv. Io. Siartău și E. Istrate și de toți școlarii Serbarea a fost deschisă de inv. dir. Petru Siartău, care după ce arată, pe scurt, semnătatea serbarii, prezintă publicului dl prof. Atanasie Lipovan, renumitul mameș de cântări și coruri din Arad. Toată sala aplaudă pe dl prof. și strigăte „să trăiască” au izbucnit. Semo că și sătenii din Măderat tubesc pe renumitul prof în mijlocul ț. Restul serbării s'a desfășurat apoi, du următorul program: 1. „Dragi părinți” câtare. 2. Poezi... decl. de elevii cl. IV.

„Deșteaptăte române” cor. 4. „Libertate dialog, predat de Ion și Petru Jelecutea 5. „Pe o stîncă neagră”, câtare. 6. Poe patriotice, declamate de școlarii cl. III.

Haide dragă frațioare, câtare. 8. „Desp sărbători” dialog predat de Florica Bariu, Florica Tătăriu și M. Jelecutean. 9. Poezie, predată de un orfan N. N. 10. „Datoria de a fi soldat”, dialog predat de Nicu Popoviciu și P. Hălmajan. 11. „De pre școală”, predat de I. Jitaru și P. Petariu din cl. II. 12. Poezii... predate școlarii din cl. I. Cu deosebire trebuie amintesc că fetița Florica Motiu a făcut foarte corect o poezie religioasă. Mai rită laudă școlarii mitei: Nicu Popoviciu Gh. Plav și Ștefăneșcu.

A urmat apoi o cântare „Turturica”. Aurel Morariu printro cuvântare, mulțumește publicului, pentru participare la serbare și dlor învățătorii pentru munca depusă în folosul școlariilor din cari se vor mai târzii cetățeni cu carte și învățtură.

După sfârșirea serbarii s'au ținut „licitațiunea obiectelor de mână”.

La orele 2 p. m. serbarea a luat sfârșit iar publicul s'a îndreptat, cu plăcete în presii.

Suveranii noștri la Paris

Paris, 1. Suveranii români au depus o telegramă de mormantului soldatului necunoscut Președintele Doumergue era reprezentat prin colonel Renault.

Conferința statelor succesoriale

Guvernul român, a delegat la conferința statelor succesoriale care încează să aie la Praga, la 24 Iulie, pe dnii: Effimie Anescu, Em. Giuan, C. Teianu și Al. Giunescu.

În cercuile ministerului de externe, cu în aceea ale ministerului de finanțe, de nește credință, că din nou conferința statelor succesoriale va fi amânată. Cauza, este de cuitatea intereșilor de a stabili un act principal. De stifel o sugestiunea a guvernului cehoslovac confirmă această credință.

Cu trupu-i o luntre lucieată cu roșii Cu întreaga i faptură: un joc de armon

În suflet ea poartă vieți nepătrunse, Conori cu isvoare de răci nemuriri, Și râuri de taine noctne s'ascunde. În ochii cu slăbie lumini în priviri.

Și voce cu inamuri, plânsori, și șușu Și-aleargă în aștre pe undele, Spre lumi nevăzute cu stăuse vedenii, Se îndreaptă de ura păstorilor răi.

În tribuni răsărise sub zări fără urme, Acolo'n deserta sălădat doar de noare, Țășni clocoșii i cuvânt peste turme, Cu salbe de cânturi din firi creațoare

Dar glasul de clopot cu sfântă vîntă, I-a fost un năvalnic pribe de prigonaș, Bătrânul au cărit-o cu voci coboroare, Păstorii cu pietre-au luat o la goant...

Și vede cum naște din ea o lumină, Cum șiruri de veacuri se sparg într

Cum lungi caravane'n amurguri se înd Spre munți de tîmăie ce fug fuma-gi

Sub luna ce pare un ciob de obadă, În noaptea cu albe vedenii pe glu, Fecioara cu palid surâs de nașcă, Nebună... se pierde pe drumuri pustii. Gabriel Di

Examenenele de bacalaureat

In jurul rezultatelor acestor examene.

Arad, 2 Iulie.

Necontestat de una dintre grijile de capetenie ale Statului este cea a invatamantului public.

Nu vom acuza comisiunea si nici pe candidatii ei de a nu se prezenta la examenul de bacalaureat, actualmente in curs.

Avand examenul de bacalaureat din Arad (si, dupacum suntem informati, si din alte parti) dupa toate semnele judecand va avea un rezultat rau: trist pentru elevi, parinti si conducatorii invatamantului nostru public deoptriv.

Examenenele in timpul razboiului si in anii postbelici au fost truse si facilitate in asa masura incat cu timpul si-au pierdut cu totul insemnatatea si menirea lor inițiala, devenind banale formalitati pentru a putea obtine diplome cat mai in graba.

Azi, necesitatea examenelor, care constring pe elevi la o oarecare recapitulare a materiei intregi, este necontestata de catre aceia cari nu isi au de dat examene... E recunoscuta aceasta necesitate in special azi, cand vedem inaintea ochilor ravagiile ce le fac generatiile studioase, profitorii epocii belice, tineretul intelectual si deceniului din urma.

Era deci naturala si fireasca tendinta conducatorilor actuali ai invatamantului de a fabrica odata cu gros rau, de a pune stavela fabricarii „en acras“ a diplomelor, a flavelului recomandatiilor si a fraudei in materie de examene.

Si cu atat mai explicabila era aceasta tendinta a factorilor raspunzatori, cu cat generatiile tinere de azi persistau in acest rau, produs de razboi, ca lot'un lucru comod si placut lor, iar parinti, ca cei mai chemati de a indruma intr-o directie sanatoasa edu-

catia copiilor lor, au continuat de a depune prea putin interes de soarta copiilor.

Cu toate acestea sa nu se creada ca aprobam intru toate ceace au facut unii din reprezentantii corpului didactic.

Aprobam tendinta conducatorilor invatamantului de a elimina un rau si de a face o selectiune riguroasa, dar nu putem aproba mijloacele prin care cei chemati au cautat sa realizeze acest desiderat.

Trebnie sa se tina seama ca Ministerul Instructiunii a luat dispozitii in privinta examenelor si a bacalaureatului prea tardiv, cu prea putin timp inainte de perioada examenelor, adaca atunci cand la aceste dispozitii elevii nu se puteau conforma cu constiintiositate.

Credem apoi ca reforme asa de radicale si severe pentru generatia de azi obicinuta cu un tratament foarte ingaduitor in ce priveste invatatura, nu se pot aplica in mod asa de brusc si neasteptat fara ca sa produca perturbatiuni grave in organismul la care se aplica.

Dar mai presus de toate credem ca in invatamantul public al tarii noastre nu poate domina duritatea legala aplicata, de pilda, in cabinetul judecatorului de instructie si ca interpretatorul regulamentului scolar, dascalu sau profesorul care cu placere isi asuma titlul de pirtine sufletesc al elevilor sai, nu trebuie sa aplice in mod rigid si fara interpretari dispozitii ministeriale ce abia peste cativa ani vor putea sa aiba plina efectivitate.

Coada de astece consideratii nu putem decat sa gasim un exces de zel in attituinea comisiei de bacalaureat din Arad, care a produs tristete si nemulțumire in randurile elevilor si parintilor si care credem ca nu corespunde spiritului adevăratei intentiuni ale ministerului Instructiunii Publice.

(S. J.)

Sechestrarea a opt vagoane cu avioane romanești pe teritoriul Ungariei

Arad, 2 Iulie.

Pe cale particulara, ni s'a adus la cunoștință știrea, ca comisiunea interaliata de control din Ungaria a sechestrat opt vagoane cu material pentru aviatiia romana, material care venea din Elvetia si era in tranzit prin Ungaria.

Știrea aceasta este confirmata azi de ziarul budapestan „Az Est“ si o dam mai jos in traducere:

A provocat o mare senzatia — descoperirea facuta de M. A. V. (Căile Ferate Maghiare), ca Romania intentioneaza sa transporte avioane prin Ungaria. Avioanele au venit din Elvetia, pe seama romanilor si ocupa opt vagoane intregi. S'au luat numai decati masuri, ca transportul sa fie reținut. O parte a vagoanelor este la

statiia de frontiera Bihar Keresztes, iar cealalta parte in gara Moson si decamatata, vagoanele nu pleaca mai departe. Membrii afilati la noi ai comisiei militare de control ai antantei au decis retinerea avioanelor si si motiveaza dispozitiia spunand ca nu se pot transporta avioane pe teritoriul maghiar nici macar ca marfa de transit.

Din relatarea ziarului budapestan, reiese ca sechestrarea avioanelor romanești pe teritoriul Ungariei se datoreaza masurilor de supraveghere ale căilor ferate ungare.

Nu știm ce masuri a luat guvernul nostru in aceasta chestiune, dar aceasta atitudine a Ungariei atrage după sine, in mod firesc, ruperea oricăror legături economice, intrucat marfurile aparținând României nu mai au siguranta transitului prin Ungaria.

La Neapole se infiintea o Academie aeronautica

Neapole, 30 (Rador) — In prezenta subsecretarului Bonano s'a desfasurat ceremonia solemnă pentru punerea primei pietre a academiei aeronautice.

Elvetia ia masuri impotriva comunistilor

Berna, 1. — Consiliul national a hotarit sa introduca in codul penal un articol pe baza căruia se va pedepsi formarea de societati si de alte grupe in armata care ar putea clătina disciplina militara. E prevăzută și pedeapsa pentru sparginere la astfel de societati si de nucleee comuniste.

Sovietele continua a urmări revolutia in Balcani

BERGRAD, 1. — Guvernul albanez a fost incunostintat, ca la Bari, in Italia, unde exista un sub-entru de prop-gandă comunistă pentru Balcani, s'a ținut un congres secret al refugiatilor politici albanezi aflati in Italia.

Acesti refugati, care sunt la mare parte afiliati și subventionati de Internatiunea III-a comunistă, au hotarit intensificarea propagandei contra actualului guvern albanez și provocarea de turburari și rascoale mai ales in Albania de sud, unde populatiia pare ostila cabinetului prezidat de Ahmed Zogu.

Pe langa subcentral de propagandă comunistă din Bari s'a infiintat o sectiune specială pentru prop-gandă și provocarea revolutiei in Albania. Aceasta sectiune dispune de fonduri importante și mai are însărcinarea să aprovizioneze cu arme și munitiuni pe răscuratii albanezi.

Din informatiunile obtinute asupra activității sub-entruului bolșevic din Bari, rezultă că Internatiunea a III-a care nu a renunțat încă la provocarea revolutiei in Peninsula Balcanică, văzându-si planurile eșuate in Bulgaria, lucrează pe sub acșuna cu mută tenacitate ca revolutia urmărită să înceapă din nou in Albania.

Odată cu activitatea subcentralului bolșevic din Bari, de a provoca revolutia in Albania, s'au dat instructiuni și subcentralului bolșevic din Salonici, să intensifice propaganda comunistă in Macedonia și Tracia.

Noua tactică de luptă a sovietelor, pentru provocarea revolutiei la Peninsula Balcanică, constă dar in bolșevizarea Albaniei, Macedoniei și Traciei, pentru ca la momentul oportun, revolutia, izbucnita in aceste provincii, să se poată generaliza in întreaga Peninsula Balcanică.

Relatiile anglo-sovietice vor fi rupte?

Londra, 30. — In urma propagandei anti-englere pe care o fac comunistii in India, se afirmă că relatiile diplomatice anglo-ruse vor fi întrerupte.

Guvernul englez posedă dovezi că sovietele întrețin moral și material această propagandă.

Arestarea șefului partidului socialist extremist ungar

Budapesta, 1, (Rador). — Poliția a arestat pe Ștefan Vagi, șeful partidului socialist extremist de stanga, infiintat decurând. Odată cu el au fost areștati alti șapte membri ai partidului. Arestarea a fost provocată prin faptul că cu ințelesul unei perchezitiuni s'au constatat că sunt in relatiuni cu agentii bolșevici străini și că primesc dela Paris și Viena subvenții de bani. Arestatiile aveau ascuse depozite de arme pentru a organiza un grup terorist in scopul proclamării dictaturii proletarietului.

— La cinematograful Mal Mureșului se va reprezenta cu începerea de azi „Lurdal vesel“ comedie in 5 acte, cu Tom Moore in rolul principal și un burlesc american hazliu in 2 acte. Începerea reprezentăției la orele 10 fără un șferti precis.

Dela Academia de Drept din Oradea-Mare

In ziua de 25 Iunie, cor. au avut loc la Academia de Drept din Oradea-Mare, ultimele examene cu ocazia șfiritului anului școlar 1924-25. In aceasta zi s'a intrunit Consiliul profesoral, alegând decan pe anul școlar 1925-26, pe dl dr. Iszar Iacob, care a fost ales decan și pe anul școlar 1924-25.

In aceeași ședință a consiliului, s'au mai luat hotăriri privitoare la noul an școlar. Inscriserile pe anul școlar 1925-26 vor avea loc dela 9-20 Oct. 1925. Inscriserile excepționale dela 11-15 Noiembrie. Examenenele de corigentă și integrale dela 15-20 Oct. Examenenele finale de licență dela 20-31 Oct. Cursurile vor începe in ziua de 27 Octomvrie.

In cursul lunii Iunie, consiliul profesoral in mai multe ședințe a deșbatut proiectul de regulament al Academiei, care va fi înaintat Ministerului spre aprobare.

In ședința din 22 Iunie s'au făcut recomandări la Minister, pentru numirea d-lor dr. Mototolescu și C. Petrescu Ercea, de profesori agregati definitiv in aceasta Academie.

Chestiuni de ordine publică

O comunicare a organelor competente

Arad, 2 Iulie.

In numarul de ieri al ziarului nostru s'a atras atentia organelor polițieneste asupra unor neajunsuri cari cereau o urgentă desleșare — și anume chestiunea birjarilor cari nu știu românește și numele străzilor, chestiunea orchestrelor din cafenele cari nu cântă decât aproape numai cântece românești și chestiunea cerșetorilor cari au reșarat in oraș ca să importuneze publicul in ciuda legii asupra vagabondajului.

In urma șefului relatate de noi, dl N. Demetriade, șeful diviziiei mixte de pe langă prefectura poliției, in cădere careia intră chestiunile ridicate de noi, ne comunică următoarele:

In chestiunea birjarilor, ni se arată că există in Arad un număr de 200 de trăsuri, ai căror proprietari sunt in proporție de trei șferturi români iar restul săbi și unguri. Dintre acești din urmă, toți știu românește atăt că să se poată înțelege cu un client.

In ce priveste nomenclatura străzilor, e drept că cei mai bătrâni dintre ei nu cunosc numele românești ale străzilor intrucat ei au funcționat mulți ani sub regimul și cu autorizația obținută dela fosta poliție maghiară.

Poliția a pus in nenumărate rânduri in vedere acestora să învețe numele românești ale străzilor — dar nu se poate lua sancțiuni impotriva lor in baza vreunui regulament. De altfel, ei înșisi, in interesul lor propriu, se silesc să învețe noua nomenclatură.

In chestiunea orchestrelor din localuri, o reglementare a programului este de mult realizată. Incă de astătoamnă se prezintă in fiecare zi la directorul Prefecturii de Poliție, dl Andreescu, soundand spre aprobare programul seral două care sunt obligati să cânte, jumătate dia repertoriu, cântece românești.

Orice abatere dela această regulă este reprimată și punită poate face oricând reclamația in caz de rea voință din partea șefilor de orchestre.

In ultima chestiune, aceea a vagabondilor, ni se comunică precum că supravegherea respectării legii impotriva vagabondajului și cerșetoriei se urmează cu aceeași atenție ca și înainte, — și că ivirea vre-uni cerșitor prin vre-o stradă oarecare, scâpat printr-o împrejurarare oare care de sub supravegherea organelor de pază, nu înseamnă o abandonare a aplicării legii.

In cursul lunii Aprilie prin serviciul de Triaș au fost judecați de instanțele competente, pentru cerșetorie și vagabondaj, 4 femei și 9 bărbați, in Mai 10 bărbați și 5 femei iar in Iunie 10 femei și 5 bărbați. In total au fost condamnați 41 de indivizi, in afara de cei liberați fără judecată, fiind reclamații de rude sau familie sau cerșind să fie trimisi la Cluj unde sunt plasați in diferite spitale sau aziluri.

Cronica externă

Diferendul bulgaresco-jugoslav

Sofia 1 (Rador). — Ministrul de Externe a făcut o expunere a situației politice la comisiunea parlamentară a afacerilor streine. Vorbind de demersurile guvernului jugoslav in chestiunea areștării unor supuși jugoslavi, ministrul a reamintit că guvernul bulgar a remis legațiunii jugoslave din Sofia un răspuns amănunțit la toate cazurile relate in nota guvernului vecin. Toți supușii sârbi areștati după atentatul dela catedrală au fost puși in libertate, cu excepția unuia singur, acuzat de tăinuire, a cărui eliberare este deasemenea iminentă. Cât privește soarta unui albanez, supus jugoslav, care a fost dat ca dispărut, ministrul a arătat că acesta nu fusese areștat și că s'a ordonat o anchetă severă pentru stabilirea răspunderilor ce decurg din faptul dispariției. Dela Belgrad nu s'a primit până acum nici un răspuns la nota remisă de guvernul bulgar, legațiunii jugoslave, dar ministrul de Externe își exprimă speranța că măsurile decretate de Jugoslavia contra supușilor bulgari vor fi anulate.

Belgrad in privința trecerii frontierei de către bande înarmate. Demersul jugoslav a fost examinat cu toată atenția de guvernul bulgar a cărui politică externă s'a întemeiat din totdesuna pe ideea unei vecinătăți și a pregătirii unei apropieri de celelalte țări. De doi ani nu s'e mai promise nici o plângere in acest sens. Cu toate măsurile luate de guvernul bulgar, legația jugoslavă din Sofia a remis eri guvernului o notă in aceeași chestiune. Guvernul a dat ordine categorice autorităților din zona de frontiera și a destituit imediat pe unii funcționari care nu fuseseră destul de atenți pentru a asigura executarea instructiunilor anterioare pentru siguranța frontierelor. Măsurile luate constituie o dovadă a lealității absolute a guvernului bulgar față de vecini și un avertisment pentru autoritățile locale ținute să exercite cea mai perfectă vigență la frontiere.

D. Kalfoff a pus apoi in curent pe membrii comisiei cu un alt demers oral al Jugoslaviei pe langă ministrul Bulgariei la

In privința negocierilor in curs între Bulgaria și România și Bulgaria și Turcia, ministrul de Externe a arătat că principalele dificultăți au fost șpanate și că negocierile vor duce in curând la o înțelegere.

Călătorii sosiți la Arad

In ziua de 2 Iulie.

Hotel „Crucea Albă“: Kos P. comer. Cernăuți, Nagy G. funcționar Cluj, Reichel I. comer. Oradea-Mare, Schneider H. comer. Sighet, Hoffmann E. secretar Cluj, Rosenberg M. voiajor Rațna, Amuth L. comer. București, Lt. Dimitrescu M. Timișoara, Kanders I. comer. Viena, Haa Friedrich funcționar Oradea Mare, Stern A. S. voiajor Tg-Mureș, Cristescu T. comer. Viena, Berger A. comer. Oradea-Mare, Feldmann M. student Paris, Bardos I. comer. Oradea Mare, Sparl G. comer. Oradea-Mare, Spitz I. comer. Oradea-Mare. Hotel „Dacia“: Perlot W. Budapesta, M. Clamatsch comer. Satu Mare, Armos E. comer. Timișoara, Wechsler I. comer. Oradea-Mare, Vida A. farmacist Cluj, Fischer Hugă comer. Târgu Mureș.

Hotel „Cornul Vânătorului“: Blau M. tipograf Timișoara, Jenei F. ziarist Timișoara, Spitzer A. ziarist Timișoara, Mark B. agronom Petroșeni, Chisler A. comer. Oradea-Mare, Lovi S. comer. T. Mureș, A. Policzer comer. Timișoara, D. Andor comer. Henf, Popovici A. stud. Cluj, I. Epler Timișoara.

Hotel „Central“: Szucs E. inginer Aiud, S. Sternib comer. București, A. Fisch comer. Cluj, M. Neufeld comer. Cluj, I. Adler funcționar Budapesta, A. Kohler voiajor Frankfurt, H. Stein comer. Viena, P. Hanneiman comer. Berlin, E. Schwartz comer. Salonta, A. Varnal fabricant Oradea-Mare, L. Răpăport comer. Satu Mare; Z. S. Schwartz director Oradea Mare, Doamna Gral Poetas Băle Herculane, G. Romanescu Timișoara F. Bla kovici preot Timișoara, H. Weisz comer. Viena, P. Herz inginer Budapesta, K. Szago director Budapesta.

Ultima oră

O decizie a Caseișiei

BUCUREȘTI. — Curtea de casație, a reînțeles in postul său, pe dl Radulescu, decanul facultății de drept din Cernăuți.

Tratatvele economice franco-germane

PARIS. — Tratatvele economice germano-franceze se vor încheia in curând. Președintele delegației germane a înaintat eri francezilor nouile condiții germane, cu care însă francezii nu sunt mulțumiți. Se crede, că tratatvele se vor sfârși fără de rezultat.

Ravagiile ploilor

BUCUREȘTI. — Ploile de mai multe zile, au cauzat enorme pagube in întreaga țară. Sunt distruse liniile electrice și telefonice București-Belgrad-Cernăuți-Sinaia și Pitești. Din mai multe locuri s'au fost distruse liniile ferate.

Tratatvele cu casa Baldwin

BUCUREȘTI. — După știrile ziarului „Cuvântul“ tratatvele, între Ministerul de finanțe și casa Baldwin in curând se vor încheia cu un rezultat bun.

La Nistru e liniște

BUCUREȘTI. — După știrile sositte dela Nistru, situația acolo e neșchimbată. Pregătirile militare — șvonite de unele ziare — nu sunt adevărate.

Achetarea unui avocat incorect

BUCUREȘTI. Parchetul continuă cercetarea contra lui Van Saanen care e acuzat, că in trei cazuri și fi folosit de trafic de influență la Curtea de Apel. Van Saanen, neagă acuzația și a declarat că in contra ziarelor, cari s'au ocupat cu această chestie a intentat procese de despăgubire de mai multe milioane.

INFORMAȚIUNI

Concediile Miniștrilor

Azi miniștrii vor fi la București in vederea unui consiliu, in care se va decide asupra concediilor.

Cu acest prilej miniștrii vor fi informați și asupra fixării circumscripțiilor județelor, in vederea aplicării reformei administrative.

Palatul Senatului

In cursul lunii Iulie vor fi reluate lucrările pentru clădirea palatului Senatului, pe cheiul Dambodirei, langă adunăștriatia financiară de Ifov.

In acest scop au fost acordate 12 milioane lei, pentru curățirea terenului și complectarea fundațiilor.

Incetarea furnizării curentului electric și a apei

In urma lucrărilor de reparație necesare la uzina electrică, Duminecă dimineața dela ora 5 la 7 va fi întreruptă furnizarea curentului electric la tot orașul. Tot in acelaș timp nu va fi nici apă.

Dela ora 7 furnizarea curentului și a apei va fi normală.

Serbarea de parc a Sindicatului Presei române din Ardeal și Banat

amânata din cauza timpului nefavorabil — se va ținea Sâmbătă, in 11 Iulie a. c.

Marele incendiu in Satu-Mare

SATU-MARE. — Un groaznic incendiu s'a produs aseară la fabrica de vagoane „Frații Brintza“. Focul continuă și acum și amenință să se întindă asupra întregului cartier. Pagubele se ridică la câteva zeci de milioane.

Întregul oraș e dominat de panică.

Coloniștii vor avea și locuri de casă

Casa centrală a Improprietării considerând ca așezarea coloniștilor in Transilvania să poată fi realizată in mod electiv, este necesar in primul rând, să li se dea acestora posibilitatea de-ași ridica adăposturile in vederea unei definitive stabiliri.

In consecință a făcut cauzant consilierii agricoli din aceasta provincie să procedeze de urgență la șlegerea terenurilor care vor servi coloniștilor ca vetre de sat, ințervenind la inspectoratul cadastral respectiv pentru a dispune accelerarea lor in toțiuri de 1 jugăr.

In localitățile unde terenurile expropriate, nu sunt proprii pentru creșterea vetrelor de sat, terenul necesar se va procura pe cale de expropriere prin aplicarea art. 14 din legea agrară pentru Transilvania care prevede că, dacă problema locuințelor nu va putea fi rezolvată cu terenurile disponibile, se va face o expropriere succesivă in măsură nevoilor.

In acest scop consilierii agricoli vor interveni direct la comisiunile județene sau va înștința Casa centrală să facă intervenția către aceste comisiuni, in sensul de a li se de instructiuni comisiunilor de ocol să procedeze la expropriere scotiind câte 1/3 jug. (1250 m. p.) pentru fiecare loc de casa.

Consilierii agricoli vor face lucrările care comportă această chestiune, cu precădere înalate oricărei alteia.

In Bulgaria se așteaptă pogromuri antisemite

SOFIA, 1. — In Bulgaria se observă de cîtva timp o vie mișcare antisemită care amenință să ia proporții îngrijtoare și să se transforme in adevărate pogromuri.

Din cauza aceasta o delegație sionistă s'a prezentat ieri generalului Valcoff, ministrul de război, cerându-i să ia măsuri urgente pentru a împiedica dezordniile antisemite.

Economice.

Tratatul româno-maghiar

Budapesta, 1. — In legătură cu tratativele româno-maghiare privitoare la reducerea taxelor vamale cerută de România pentru petrolul ce exportă în Ungaria, se comunică din cercurile ministerului de comerț de aici, că guvernul maghiar va cere României, în schimb, să reducă taxele vamale la articolele brute și semi-preparate, ce le importă Ungaria din Ardeal și anume: lemne de foc, lemne de lucru, articole necesare preparatelor chimice etc.

Cererea formulată de guvernul maghiar are de scop să mențină concurența de până acum a Ungariei cu preparatele exportate de Cehoslovacia și Austria, care, din cauză că aceste țări posedă materialul brut necesar în măsură suficientă, fac Ungariei o concurență foarte mare.

Guvernul maghiar speră, că cererea sa, nu tocmai favorabilă dezvoltării unei industrii românești, va fi sprijinită de conașionali din România printr-o propoziție serioasă.

Fixarea taxelor vamale de export

Delegația economică a guvernului a propus fixarea următoarelor taxe vamale de export la cereale:

Pentru grâu s'a propus fixarea unei taxe vamale de export de 45.000 lei vagonul.

Pentru orz și ovăz s'a propus fixarea unei taxe vamale de export de 25 mii lei vagonul.

Pentru secară s'a propus fixarea unei taxe vamale de export de 20.000 lei vagonul.

Taxele vamale de mai sus vor fi stabilite definitiv de către Comisiunea Superioară Vamală și apoi aprobate de către Consiliul de Miniștri.

Nouile taxe vamale de export pentru vite

In ceea ce privește exportul vitelor, delegațiunea economică a guvernului fiind seama de prețurile mondiale, precum și de prețurile vitelor din interiorul țării ca și de numărul vitelor exportate, a fost de părere să se modifice taxele vamale de export și să se fixeze în general următoarele taxe vamale:

Pentru fiecare bou s'a propus să se fixeze o taxă vamală de export de 6000 lei.

Pentru fiecare cal s'a propus să se fixeze o taxă vamală de export de 8000 lei.

Pentru fiecare porc mai greu de 100 kgr. s'a propus să se fixeze o taxă vamală de 1500 lei.

Pentru fiecare porc mai mic de 100 kgr. s'a propus să se fixeze o taxă vamală de 1200 lei.

Pentru fiecare oaie s'a propus să se fixeze o taxă vamală de 300 lei.

Pentru fiecare berbec s'a propus să se fixeze o taxă vamală de 200 lei.

In legătură cu modificarea taxelor vamale de export la vite se va modifica și taxa vamală pentru exportul cârnei.

Taxele vamale de export definitive la vite, pe baza acestor propuneri, se vor fixa de către Comisiunea Superioară Vamală și vor fi supuse aprobării Consiliului de Miniștri.

Exportul vinului românesc în Polonia

Acum de curând, când între Polonia și Franța s'a stabilit o nouă convenție comercială, Uniunea viticolă a făcut în mod direct intervenții atât la Ministerul nostru de Industrie și Comerț, la Ministerul nostru de Externe, cât și la Legațiunea României în Polonia, pentru a se reveni asupra măsurilor de luat pentru România, în ceea ce privește vinul să nu fie pus în condiții inferioare, față de importul vinurilor franceze în Polonia, atât în ceea ce privește regulamentul de taxare, cât și acela de cantitate proporțională, dacă e posibil.

Ca urmare a acestor intervenții directe ale Uniunii Viticole, suntem azi în posibilitate de a avea următoarele informații oficiale:

1. Oficialitatea Polonă a conformat faptul că vinurile Românești importate în Polonia, până la cota de 100 vagoane, beneficiază de reducere de 90 la sută asupra tarifului autonom, acordate Franței și că această reducere va rămâne în vigoare până în ziua când Convențiunea de Comerț Româno-Polonă va fi denunțată.

2. Polonia dorește să înlesnească importul vinurilor noastre, care sunt mult mai eficiente de cât cele franceze, și că de îndată ce o nouă convențiune comercială Franco-Polonă va fi votată de Dietă, și ratificată de guvern, România va beneficia în virtutea clauzei națiunii celei mai favorizate de toate avantajele, pe care Franța le va fi dobândit prin noua ei convențiune.

3. Guvernul polon este dispus să primească cu bună voință și un import de vinuri românești, cari ar întrece cota de 100 vagoane prevăzute de convențiune, înțelegând însă a nu se lega în această privință prin angajamente precise.

4. Principiul care va călăuzi în viitor poliția vamală a Poloniei este acela al liberei concurențe, Polonia dorind să obțină mărfurile de care are nevoie, acolo unde le va găsi, mai eficiente.

In strânsă legătură cu modalitățile practice și interesate de întrebuit pentru a

putea ajunge, în situația ca România să fie preferată, la importul de vin în Polonia altor țări, în concurența pieței locale, avem credință, că deschiderea pieței Polone pentru vinurile noastre, este cu puțință, cu condițiunea să învingem concurența prin calitatea vinurilor ce vom exporta.

Se constată în adevăr că cel mai modest vin de masă francez se plătește în Polonia între 3.50 - 4 zloți (160 lei) pe litru, pe când vinurile noastre chiar și cele înfundate, cari se cumpără în comerțul de detalii în România, costă 25-30 lei sticla.

Industria maghiară caută piețe de desfacere în Turcia

Budapesta, 1. — Industria metalurgică maghiară a constituit un sindicat a cărui menire este să facă concurență industriilor străine în Turcia. Căile ferate ale Statului maghiar figurează în fruntea acestui sindicat, al cărui președinte este însuși directorul general.

Devizelo și valuta.

Rador, 2 Iulie.

BURSA:

Zarișh:	Deschidera:	Inchidera:
Berlin	12262.50	12262.50
Amsterdam	206.30	206.30
New-York	51512.50	51512.50
Londra	2504.50	2504.75
Paris	2295	2345
Milano	1742.50	1735
Praga	1525	1525
Budapesta	7255	7250
Belgrad	910	907.50
București	237.50	237.50
Varșovia	99	99
Viena	7255	7255

Cursul devizelor București

pe ziua de 2 Iulie 1923.

	Cerete
Paris	9.82
Berlin	—
Londra	1065
New-York	217.50
Italia	725.25
Elveția	42.50
Viena	30.50
Budapesta	—
Praga	6.48

Valute:

	Cerete	Oferte
Napoleon	810	—
Mărci	52	—
Leva	150	—
Lire otomane	114	—
Sterline	1060	—
Francezi	10.35	—
Elvețieni	42	—
Italiani	—	—
Drachme	360	—
Dinari	370	—
Dolari	216.50	—
Marca poloneză	41	—
Coroana austriacă	31	—
„ maghiară	31	—
„ cehoslovacă	6.48	—

SPORT

Tennis

Concursul internațional dela Clubul Hellas

Arad, 2 Iulie.

Acest concurs care trebuia să înceapă ieri, a suferit amănarea, până în ziua de azi, din cauza ploilor abundente ce au căzut. Cu toate acestea se prezintă un interes considerabil pentru acest concurs, la care și au anunțat participarea peste 100 de jucători din țară și străinătate.

Sigură este participarea lui Winterstein (Austria), Kelemen, Gonz, Takacs și Fittler (Ungaria), Balas și încă alți 3 jucători din Jugoslavia, apoi Bucureștii vor fi reprezentați prin Roman, Pontieff, d-goarele Goleacu, Stefanescu și dna Florescu, din Banabia a sosit deja dl Todorovski campionul Cernăuțului și al Chișinăului. Participă încă jucători din Cluj, Timișoara, Oradea-Mare, Brașov, Târgu Mureș și Lugoj.

Concursurile vor începe dimineața orele 7 și vor ține toată ziua fără întrerupere.

Inscrieri s'au făcut mai multe pentru simplu domni și pentru premiul clubului Hellas tot la simplu domni, care este o atracțiune deosebită a acestui concurs și se joacă separat de concursul simplu domni la internațional, care și în eliminatorii va fi jucat la cinci seturi.

Clubul sportiv C. F. R. Simeria

Iată rezultatul obținut la meciul amical de fotbal din 29 VI/923 în Simeria, între echipa „Olympia“ Arad de cat. I-a și între Simeria C. F. R. de cat. I.

Simeria C. F. R. — „Olympia“ Arad 7:2 (3:1)

În favoarea Simeria. Atacul se începe de Simeria, și după un joc splendid jucătorii însuleșii în prima repriză marchează 3 goluri iar adversarul 1 gol. În a II-a repriză Simeria marchează încă 4 goluri, iar adversarul numai unul, sfârșindă jocul cu rezultatul de 7:2 în favoarea Simeriei.

Cel mai bun din Simeria au fost Pribill care singur a marcat Olympiei 5 goluri. Kreiz care a marcat 1 gol și Ambrus 1 gol, au fost foarte buni și căpitanul echipei Zsigmond și Demeter.

Din Olympia s'a distinși frații Barbu și Munteanu.

Arhitect diplomat T. CIOBAN

construiește edificii publice, particulare și stabilimente industriale. Execută tot felul de renovări și reparații. (1341)

Biroul: Strada Românului Nr. 7.

Cețiți și răspândiți Tribuna Nouă

Căile Ferate Arad-Podgoria

Trenuri de persoane						Klm.	Arad-Ghioroc					
2	4	6	8	10			1	3	5	9	11	
cu clasa I și III-a							cu clasa I și III-a					
510	800	1130	1440	1900	—	Arad	715	957	1374	1644	2104	2245
514	804	1134	1444	1904	1-1	Arad C. F. R.	712	954	1371	1641	2101	2240
						Halta 1						
						Miclăca-nouă	705	947	1324	1634	2054	2230
521	811	1141	1451	1911	2-5	Glogovaț	657	936	1316	1626	2046	2225
530	820	1149	1459	1919	6-7	Mândruțoc	647	929	1306	1616	2036	2218
539	829	1159	1509	1929	11-6	Halta Mândruțoc-Cieir						
						Cieir	641	924	1301	1611	2031	2213
544	834	1204	1514	1934	12-9	Sâmbăteni	632	915	1252	1602	2022	2205
553	843	1213	1523	1943	16-3	Ghioroc C. F. R.	621	904	1241	1551	2011	2155
604	854	1224	1534	1954	21-4	Halta 3						
						Ghioroc piața	617	900	1237	1547	2007	2151
607	857	1227	1537	1957	22-3							